

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2025 m. lapkričio 7 d. Nr. 21RE-
(AG-826/05-2025)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Edvardo Juciaus, Vytauto Kurpuveso (Komisijos posėdžio pirmininkas ir pranešėjas) ir Ingos Morkvėnienės, sekretoriaujant Ramūnei Misevičiūtei, dalyvaujant pareiškėjo atstovui Gintarui Dabkevičiui, Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – ir Tarnyba) atstovei Monikai Sinickaitei, viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka vaizdo konferencijos būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo skundą atsakovui Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus (trečiasis suinteresuotas asmuo UAB „A“).

Komisija

n u s t a t ė :

Pareiškėjas prašo panaikinti Tarnybos 2025 m. rugsėjo 3 d. sprendimą Nr. (10.4 Mr) D2-D2-2061 nepradėti neplaninio patikrinimo (toliau – ir Sprendimas) bei įpareigoti viešojo administravimo subjektą per Komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Paaaiškino, kad Sprendimu Tarnyba atsisakė pradėti neplaninį patikrinimą dėl BUAB (toliau – ir Įmonė) nemokumo administratoriaus UAB „A“ įgalioto asmens (toliau – Administratorius) veiksmų pagal pareiškėjo skundą.

Viešojo administravimo subjekto sprendimai turi atitikti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 10 straipsnio 5 dalies nuostatas. VAI 3 straipsnio 4 punkte įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Vadovaudamasis VAI 3 straipsnio 5 punkte nustatytu išsamumo principu, viešojo administravimo subjektas į prašymą (skundą) turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo (skundo) nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo (skundo) turinį. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) savo jurisprudencijoje yra konstatavęs, kad akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas.

Nagrinėjamu atveju Sprendimas „stokoja pagrįstų motyvų, formaliais pagrindais, neatsakant į skunde keliamus klausimus“. Toks neaiškumas riboja pareiškėjo teisę efektyviai ginti savo interesus. Sprendimą priimanti institucija privalo tinkamai ir objektyviai patikrinti duomenis, kuriais remiasi.

Pirma, Tarnyba padarė išvadą, jog Įmonės turto (reikalavimo teisių) pardavimo procedūros buvo vykdomos ir šis turtas parduotas pagal Įmonės kreditorių susirinkimo ir teismo patvirtintą tvarką. Akivaizdu, kad Tarnyba netikrino turto pardavimo tvarkos (ne)teisėtumo. Tai, kad „turtas parduotas be kreditorių nustačius turto pardavimo kainos ir tvarkos“ patvirtina toliau nurodomos

aplinkybės. 2024 m. rugpjūčio 29 d. kreditorių susirinkimui nepriėmus nutarimo 2-uoju darbotvarkės klausimu, o Administratoriui apskundus susirinkimo nutarimą šiuo klausimu, Kauno apygardos teismas (toliau – Teismas) 2024 m. spalio 29 d. nutartimi nustatė Įmonės turto pardavimo tvarką pagal 2024 m. rugpjūčio 29 d. kreditorių susirinkimo darbotvarkės klausimo nutarimo projektą: pardavinėti Įmonės reikalavimo teises ir ieškovo teises bylose pagal sąrašą kaip vieną objektą; I varžytynėse nustatyti pradinę kainą 20 proc. turto vertės, II varžytynėse – 10 proc. turto vertės, III varžytynėse – 1 proc. turto vertės; nustatyti 100 Eur kainos didinimo intervalą; turto nepardavus, šaukti kreditorių susirinkimą dėl tolesnio turto realizavimo. Varžytynėse turtas nebuvo parduotas, o tai reiškia, turėjo būti šaukiamas kreditorių susirinkimas. Atsižvelgiant į tai, kad varžytynės pasibaigė 2025 m. balandžio 8 d., o reikalavimo teisių sutartis tarp Įmonės ir UAB „E“ sudaryta 2024 m. balandžio 18 d., akivaizdu, kad kreditorių susirinkimas nebuvo šauktas, nes Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymas (toliau – JANĮ) nustato kreditorių sušaukimo tvarką ir 14 dienų terminą pranešimams įteikti.

Darytina išvada, kad turtas buvo perleistas pažeidžiant JANĮ 86 straipsnį, numatantį, kad juridinio asmens turtas parduodamas kreditorių susirinkimo nustatyta tvarka, išskyrus iš varžytynių parduodamą turtą. Juridinio asmens pradinę turto pardavimo kainą tvirtina kreditorių susirinkimas, o turtas parduodamas tik kreditorių susirinkimui pritarus turto, išskyrus parduodamą iš varžytynių turtą, pardavimui. Priimti sprendimą dėl turto pardavimo yra išimtinai įmonės kreditorių susirinkimo kompetencijai priskirtinas klausimas. Kreditorių susirinkimo kompetencijai priklauso ir bankrutuojančios įmonės turto pardavimo tvarkos ir pradinės turto pardavimo kainos nustatymas. Šiuo atveju turto pardavimo kaina ir tvarka nebuvo kreditorių susirinkimo nustatyta, nes kreditorių susirinkimas dėl turto pardavimo nevyko ir objektyviai įvykti negalėjo. Taigi kyla pagrįstas klausimas kokio kreditorių susirinkimo pagrindu Tarnyba laiko, kad Įmonės turtas parduotas kreditorių susirinkimo nustatyta tvarka.

Antra, Tarnyba nurodo, kad įvertintina tai, kad Administratoriaus parengtai galutinei Įmonės bankroto ataskaitai kreditorių balsų dauguma pritarė Įmonės kreditorių susirinkimas, tai, kad teismas, kuriam suteikti įgaliojimai vertinti šią ataskaitą ir joje pateiktus duomenis, ataskaitą patvirtino. Tačiau nepaisant to, kad galutinė ataskaita yra patvirtinta kreditorių ir teismo, tai nepaneigia Tarnybos pareigos tirti dokumento duomenų pagrįstumą ir paskirstytų lėšų teisėtumą pagal jai priskirtą kompetenciją. Tai, kad vyksta bankroto procesas ar kreditoriai bankroto procese pasyviai naudojami savo teisėmis (neprašo administratorių pagrįsti lėšų paskirstymą) nėra pagrindas nevertinti administratoriaus atliktų veiksmų *dėl drausminės atsakomybės*. Tarnybos funkcija prižiūrėti nemokumo procesus yra svarbi užtikrinant, kad bankroto ir restruktūrizavimo procesai būtų vykdomi teisėtai, skaidriai ir efektyviai. Visi suinteresuoti asmenys (kreditoriai, skolininkai, teismai) turi teisę gauti reikalingą informaciją apie vykstantį procesą, o sprendimai turi būti priimami laikantis įstatymų.

Tai, kad galutinėje ataskaitoje nurodyti duomenys kelia pagrįstas abejones, išsamiai nurodyta pradiniam skunde. Viena esminių aplinkybių laikytina Administratoriaus išsimokėtos sau ir kolegoms UAB „T“ sumos kaip bankroto administravimo išlaidos, kurios akivaizdžiai neatitinka bankroto bylą nagrinėjančio teismo patvirtintų bankroto administravimo išlaidų, t. y. Administratorius nekliudomai pasisavino daugiau lėšų nei jam skirta. Kreditorių teisės gali būti pažeistos, nes įgaliotas asmuo išsimokėjo sau ne 21 680 Eur, iš kurių dar dalį (4000 Eur) turėjo sumokėti UAB „T“ kaip buvusiam administratoriui, bet galimai pasisavino iš viso 24 491,27 Eur (nurodyta galutinėje ataskaitoje), t. y. 2811,27 Eur daugiau nei Administratoriui skirtas atlyginimas. Tarnybos neveiklumas galėtų būti traktuojamas kaip pažeidžiantis kreditorių teises, nes mažiausiai šia apimtimi sumažėjo kreditorių reikalavimų patenkinimas. Tarnyba privalėjo peržiūrėti ir įvertinti nurodytą informaciją, o ne formaliai atsisakyti pradėti patikrinimą. Tarnyba atsisako tirti Administratoriaus veiksmus *dėl drausminės atsakomybės*, neišigilinsi į skundo esmę ir, tikėtina, dangstant ir toleruojant tęstinius Administratoriaus neteisėtus veiksmus ir galimą turto pasisavinimą.

Pareiškėjas, kaip BUAB akcininkas, suinteresuotas nemokumo procedūrų teisėtumu. Remiantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.45 straipsniu, juridinio asmens dalyvis (akcininkas, narys, dalininkas ir kt.) yra asmuo, kuris turi nuosavybės teisę į juridinio asmens turtą, arba asmuo, kuris, nors ir neišsaugo nuosavybės teisių į juridinio asmens turtą, bet įgyja prievolių

teisių ir (ar) pareigų, susijusių su juridiniu asmeniu. Panašiai juridinio asmens dalyvis apibrėžiamas ir Europos Sąjungos nemokumo teisėje, kurioje dalininkas suprantamas kaip asmuo, turintis skolininko nuosavybės arba skolininko verslo dalį, įskaitant akcininką tiek, kiek tas asmuo nėra kreditorius (Restruktūrizavimo ir nemokumo direktyvos 2 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Juridinio asmens dalyviai, iškėlus įmonės bankroto bylą, nepraranda savo nuosavybės teisės į įmonę, o taip pat ir įtvirtintų teisių, išskyrus įstatymų nustatytais atvejais. Pagrindinis kriterijus, leidžiantis spręsti dėl juridinio asmens dalyvio ekonominio suinteresuotumo bankroto procese, yra jo nuosavybės teisė į įmonę. Juridinio asmens dalyvis išlaiko nuosavybės teisę į įmonę viso bankroto proceso metu. Nuosavybės teisės į juridinį asmenį išsaugojimą bankroto procese pagrindžia visų pirma teisė gauti likviduojamo juridinio asmens turtą. Remiantis JANĮ 93 straipsnio 3 dalimi, juridinio asmens turtą, kuris liko patenkinus kreditorių reikalavimus ir apmokėjus bankroto proceso išlaidas, administratorius perduoda juridinio asmens dalyviams, vadovaudamasis konkretaus juridinio asmens teisinę formą reglamentuojančiu įstatymu. Akcininkas, kaip juridinio asmens dalyvis, yra suinteresuotas asmuo įmonės pabaigos klausimu, kadangi nuo bankroto proceso baigties ir lėšų paskirstymo teisėtumo tiesiogiai priklauso jo teisė į įmonės likutinį turtą. Todėl, jei yra pagrįstų abejonių dėl lėšų paskirstymo teisėtumo ar galimo turto iššvaistymo, akcininkas turi tiesioginį teisinį interesą tokias aplinkybes ginčyti.

Nagrinėjamu atveju Tarnyba, iš esmės nevertinusi pareiškimo turinio, atsisakė atlikti patikrinimą dėl pareiškime nurodytų aplinkybių. Atsisakius atlikti patikrinimą dėl administratorių veiksmų šioje situacijoje, liko neužtikrinta skaidrumo principo kontrolė nemokumo procesuose. Atsisakymas atlikti patikrinimą, kai yra pagrindo įtarti, kad nemokumo administratoriai galėjo veikti neskaidriai arba pažeisti kreditorių interesus, gali būti laikomas neįvykdyta pareiga. Tai sukuria riziką, kad administratoriai liks neatsakingi už savo veiksmus, o kreditorių interesai liks neapginti.

Komisijos posėdyje pareiškėjo atstovas palaikė skundą, akcentavo, kad Tarnyba neatliko tyrimo, vadovavosi Administratoriaus paaiškinimais ir galutine ataskaita; galutinė ataskaita nėra kliūtis tirti ir vertinti Administratoriaus veiksmus; teismas ir Tarnyba bankroto procese turi skirtingas funkcijas; galutinis pareiškėjo tikslas – Administratoriaus drausminė atsakomybė.

Tarnyba prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą arba administracinę bylą nutraukti. Atsiliepime paaiškino, kad 2025 m. liepos 21 d. gautas pareiškėjo skundas dėl nemokumo administratoriaus UAB „A“ ir jo įgalioto asmens veiksmų administruojant BUAB nemokumo procesą. 2025 m. liepos 28 d. raštu kreiptasi į Administratorių dėl paaiškinimų pateikimo; rugpjūčio 14 d. gauti Administratoriaus paaiškinimai ir pagrindžiantys dokumentai; rugpjūčio 14 d. ir 25 d. elektroniniu paštu Tarnyba kreipėsi į Administratorių dėl papildomų paaiškinimų ir dokumentų pateikimo; rugpjūčio 21 d. ir 29 d. gauti Administratoriaus papildomi paaiškinimai ir juos pagrindžiantys dokumentai; 2025 m. rugsėjo 3 d. patvirtintas Tarnybos teikimas nepradėti neplaninio Administratoriaus veiklos patikrinimo pagal pareiškėjo pateiktą informaciją. Skundžiamu Sprendimu pareiškėjas informuotas, kad Administratoriaus neplaninis veiklos patikrinimas nepradėtinas.

Reaguodama į skundo argumentus, kad Įmonės turtas galėjo būti parduotas pažeidžiant JANĮ 86 straipsnio nuostatas, taip pat į pareiškėjo keliamą klausimą dėl turto pardavimo pagrindo ir kreditorių susirinkimo sprendimo, Tarnyba nurodo, jog šie argumentai ir abejonės yra nepagrįsti, kadangi turtas buvo parduotas laikantis kreditorių susirinkimo nustatytos tvarkos. Vertindama pareiškėjo skundą, pagal turimą medžiagą Tarnyba nustatė, kad Teismo 2024 m. spalio 29 d. nutartimi buvo nustatyta reikalavimo teisių pardavimo tvarka ir kaina pagal 2024 m. rugpjūčio 29 d. Įmonės kreditorių susirinkime 2-uoju darbotvarkės klausimu priimtą nutarimą, t. y.: - reikalavimo teises pardavinėti varžytnėse kaip vieną objektą; - I-ose varžytnėse pradinę pardavimo kainą nustatyti 20 proc. turto vertės; - II-ose varžytnėse pradinę pardavimo kainą nustatyti 10 proc. turto vertės; - III-ose varžytnėse pradinę pardavimo kainą nustatyti 1 proc. turto vertės; - turto nepardavus varžytnėse šaukti Įmonės kreditorių susirinkimą dėl tolimesnės turto pardavimo tvarkos ir kainos nustatymo. Be kita ko, buvo nustatyta, kad Administratorius: 2025 m. sausio 14 d. paskelbė I-ąsias reikalavimo teisių pardavimo varžytnes (pradinė pardavimo kaina – 330 954 Eur), vasario 14 d. – II-ąsias varžytnes

(pradinė pardavimo kaina – 165 477 Eur), o kovo 19 d. – III-iasias varžytynes (pradinė pardavimo kaina – 16 548 Eur), kurios visos paskelbtos neįvykusiomis, nes jose nedalyvavo nei vienas dalyvis.

2025 m. kovo 12 d. vykusiame Įmonės kreditorių susirinkime Administratorius I-uoju darbotvarkės klausimu „Dėl debitorinio turto pardavimo“ kreditorius informavo, kad kreditorių susirinkimo dienai yra paskelbtos II-osios varžytynės, taip pat nurodė, jog: siekiant proceso koncentruotumo, siūlo spręsti dėl tolesnio turto pardavimo tvarkos nustatymo tam atvejui, jeigu visos paskelbtos varžytynės neįvyktų (t. y., siūloma nustatyti tolesnę turto pardavimo tvarką, nepriklausomai nuo jokių priežasčių, dėl kurių varžytynės neįvyko – ar nedalyvavo nei vienas pirkėjas, ar varžytynių laimėtojas atsisakė sumokėti turto kainą, ar bet kokios kitos aplinkybės dėl kurių užvilkinamas procesas); kreditorių susirinkimui iš anksto nustačius tolesnę turto pardavimo tvarką, pasibaigus varžytynėms pagal teismo nustatytą tvarką, būtų galima be pertraukų tęsti turto pardavimą; tokiu būdu būtų sutaupyta mažiausiai 1 mėnuo laiko negu tuo atveju, kai kreditorių susirinkimas būtų organizuojamas tik po visų varžytynių pabaigos. Administratorius pasiūlė kreditoriams svarstyti šį nutarimo projektą, kuris kreditorių vienbalsiai buvo priimtas („už“ balsavo kreditorius UAB „Dignalita“, kurio vadovas yra pareiškėjas): nustatyti, kad parduodamos yra visos Įmonės apskaitomos debitorinės skolos ir reikalavimo teisės, tiek esamos, tiek galinčios atsirasti ateityje; nepardavus Įmonės turto iš varžytynių Teismo nustatyta tvarka, tęsti turto realizavimą laisvu pardavimu etapais po 1 savaitę, skelbiant internete, tiesiogiai siūlant skolas, reikalavimo teises perkantiems asmenims: pirmame etape parduoti turtą už ne mažesnę kaip 1000 Eur kainą; nepardavus pirmame etape, tęsti pardavimą antrame etape už ne mažesnę kaip 500 Eur kainą; nepardavus antrame etape, tęsti pardavimą trečiame etape už didžiausią pasiūlytą kainą; nustatyti, kad konkretaus pardavimo laikotarpiu skelbiama tik to etapo pardavimo kaina; turto nepardavus, spręsti klausimą kreditorių susirinkime.

Administratorius pateikė dokumentus, patvirtinančius, kad internetiniame skelbimų portale www.sutarta.lt Administratorius 2025 m. balandžio 8 d. patalpino skelbimą dėl Reikalavimo teisių pardavimo (pradinė pardavimo kaina nurodyta – 1 000 Eur, skelbimo aprašyme nurodytas tekstas: už didžiausią pasiūlytą kainą, bet ne mažiau kaip 1000 Eur parduodami BUAB debitoriniai reikalavimai ir ieškovo teisės; detalesnė informacija apie parduodamas reikalavimo teises teikiama pasirašius konfidencialumo įsipareigojimą. Pasiūlymai priimami iki 2025 m. balandžio 16 d. Analogiškas skelbimas 2025 m. balandžio 8 d. Administratoriaus paskelbtas internetiniame skelbimų portale www.alio.lt.

2025 m. balandžio 11 d. tarp Administratoriaus atsakingo darbuotojo ir UAB „E“ buvo sudaryta sutartis dėl konfidencialios informacijos išsaugojimo. 2025 m. balandžio 18 d. reikalavimo teisių perleidimo sutartimi UAB „E“ už 1 000 Eur parduotos reikalavimo teisės (sąsajų tarp Administratoriaus, jo darbuotojų ir turto pirkėjo UAB „E“ nustatyta nebuvo). 2025 m. balandžio 22 d. UAB „E“ sumokėjo turto pardavimo kainą (1 000 Eur) į Įmonės kreditorių banko sąskaitą. Duomenų, patvirtinančių, kad reikalavimo teisių perleidimo sutartis būtų ginčyta teisme, gauta nebuvo. Vertinant pareiškėjo skundą nebuvo nustatyta, kad pareiškėjas ir (ar) kiti Įmonės kreditoriai būtų teikę Administratoriui prašymus dėl minėto Įmonės turto pirkėjo, sutarties sąlygų ir kt. informacijos pateikimo, taip pat tokio reikalavimo nebuvo patvirtinęs Įmonės kreditorių susirinkimas.

Iš Įmonės kreditorių banko sąskaitos išrašo, pateikto Tarnybai, buvo nustatyta, kad 2025 m. liepos 1 d. naujam kreditoriui UAB „E“ buvo pervesta 181,82 Eur (mokėjimo paskirtyje nurodyta: „pg. RTPS 2024 04 18 Vykd. byla Nr. (duomenys neskelbtini) <...>“). Administratorius nurodė, kad nuo reikalavimo teisių pardavimo sandorio sudarymo vykdomosiose bylose gaunamos lėšos priklauso ir yra pervedamos UAB „E“.

Įvertinusi nustatytas aplinkybes, Tarnyba padarė išvadą, kad Administratoriaus veiksmuose dėl reikalavimo teisių pardavimo nėra juridinių asmenų nemokumą reglamentuojančių teisės aktų nuostatų pažeidimų požymių, dėl kurių būtų pagrindas pradėti neplaninį Administratoriaus veiklos patikrinimą pagal skunde nurodytas aplinkybes dėl Įmonės turto pardavimo. Atsižvelgiant į tai, Tarnyba pagrįstai pareiškėjui nurodė, kad padarė išvadą, jog Įmonės turto (reikalavimo teisių) pardavimo procedūros buvo vykdomos ir šis turtas parduotas pagal Įmonės kreditorių susirinkimo ir teismo patvirtintą tvarką. Pareiškėjui buvo pateikta tokios apimties informacija, kadangi skundo

vertinimo metu nustatė, kad nuo 2024 m. spalio 29 d. pareiškėjas yra išbrauktas iš Įmonės kreditorių sąrašo ir nėra šios įmonės kreditoriumi.

Reaguodama į skundo argumentus, kad neva Administratorius pasisavino daugiau lėšų nei jam skirta ir, kad nepaisant to, jog galutinė ataskaita yra patvirtinta kreditorių ir teismo, tai nepaneigia Tarnybos pareigos tirti dokumento duomenų pagrįstumą ir paskirstytų lėšų teisėtumą, Tarnyba pažymi, kad jie yra nepagrįsti. Vertindama skundą Tarnyba nustatė, kad Teismo 2021 m. spalio 7 d. nutartimi buvo patvirtinta Įmonės administravimo išlaidų sąmata – ne daugiau kaip 185 MMA, tame skaičiuje nustatytas atlygis Administratoriui – 21 680 Eur. Patvirtinančių duomenų apie atlygio Administratoriui pakeitimą atliekant skundo vertinimą nebuvo gauta. Administratorius nurodė, kad prie galutinėje Įmonės bankroto ataskaitoje nurodytos atlygio Administratoriui sumos papildomai priskaičiuota priemoka už bankroto proceso administravimą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. balandžio 27 d. nutarimu Nr. 415 „Dėl Bankroto administravimo išlaidų rekomendacinių dydžių sąrašo ir Atlyginimo administratoriui už bankroto administravimą nustatymo taisyklių patvirtinimo“, t. y. papildomai priskaičiuota priemoka. Taip pat Administratorius nurodė, kad priemokos suma buvo iš anksto suderinta su Įmonės kreditoriais. Vertinant skundą nebuvo nustatyta, kad Teismo patvirtinta administravimo išlaidų sąmata būtų viršyta.

JANĮ 155 straipsnio 1 dalis numato, kad iki 2019 m. gruodžio 31 d. pradėtiems juridinių asmenų nemokumo procesams šio įstatymo nuostatos taikomos toms asmenų teisėms ir pareigoms, kurios atsiranda arba yra įgyvendinamos jam įsigaliojus, taip pat toms nemokumo procedūroms, kurios pradamos šiam įstatymui įsigaliojus, išskyrus šio įstatymo nuostatas, reguliuojančias: 1) atlygį nemokumo administratoriui; 2) kreditorių reikalavimų tenkinimo eilę ir tvarką; 3) reikalavimus restruktūrizavimo plano turiniui ir įgyvendinimo trukmei; 4) kreditorių balsavimą dėl restruktūrizavimo plano; 5) nemokumo administratoriaus skyrimą bankroto byloje.

Anksčiau galiojusio Lietuvos Respublikos įmonių bankroto įstatymo (toliau – ĮBI) 36 straipsnio 5 dalis nustatė, kad administratoriaus atlyginimas nustatomas už visą įmonės administravimo laikotarpį, atsižvelgiant į Vyriausybės patvirtintas Atlyginimo administratoriui už bankroto administravimą nustatymo taisykles, kuriose nustatomi rekomendaciniai administratoriaus atlyginimo dydžiai. Administratoriaus atlyginimas yra siejamas su administratoriaus veiklos rezultatais ir nepriklauso nuo bankroto procedūros trukmės. Konkreti administratoriaus atlyginimo suma (atsižvelgiant į tai, ar bankrutuojanti ir (arba) bankrutavusi įmonė tęsia (vykdo) veiklą, į parduodamo įmonės turto rūšį ir jo kiekį, gautas lėšas iš parduoto įmonės turto, bankroto metu išieškotas sumas, taip pat į įmonei iškeltų bylų ir pareiktų civilinių ieškinių sudėtingumą ir skaičių) ir jo mokėjimo tvarka (atlyginimo suma gali būti išmokama visa iš karto baigus bankroto procesą arba dalimis vykdant bankroto procesą) nustatoma pavedimo sutartyje. Kreditorių susirinkimo arba teismo nustatytas administratoriaus atlyginimas negali viršyti šiame straipsnyje nustatyta tvarka patvirtintų dydžių. Tuo atveju, jeigu dėl objektyvių priežasčių yra būtina viršyti šiame straipsnyje nustatyta tvarka patvirtintus administratoriaus atlyginimo dydžius, jie keičiami šio straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka.

Minėtame Vyriausybės 2016 m. balandžio 27 d. nutarime Nr. 415 numatyta, kad: „3. Rekomendacinis administratoriaus atlyginimo dydis apskaičiuojamas pagal formulę: <...> P_i – priemoka už bankroto metu gautas įplaukas – lėšas iš parduoto įmonės turto ir turto perėmėjo sumokėtų administravimo išlaidų, taip pat už bankroto metu išieškotas sumas (toliau – įplaukos), – kaupiamas atskiroje banko sąskaitoje lėšoms per bankroto procesą kaupti ir atsiskaityti su kreditoriais (toliau – priemoka už įplaukas); P_b – priemoka už įmonei iškeltų bylų ir jos pareiktų civilinių ieškinių sudėtingumą ir skaičių (toliau – priemoka už bylas); P_t – priemoka už įmonės turto pardavimą didesne nei kreditorių susirinkimo nustatyta kaina, kai šis turtas parduodamas ne iš varžytynių, taip pat už sumų išieškojimą už beviltiškoms laikytas skolas (toliau – priemoka už sėkmingą turto pardavimą). <...> 6. Priemoka už įplaukas (P_i) apskaičiuojama už įplaukas, gautas per visą bankroto procesą (2 priedas). 7. Priemoka už bylas (P_b) apskaičiuojama atsižvelgiant į teisingumo ministro patvirtintas rekomendacijas dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą pagalbą maksimalaus dydžio. 8. Priemoka už sėkmingą turto pardavimą (P_t) negali viršyti

30 procentų turto, parduodamo ne iš varžytynių, pardavimo ir kreditorių susirinkimo nustatytos šio turto pardavimo kainų skirtumo ir sumų, išieškotų už beviltiškoms laikytas skolas.

Vertinant pareiškėjo skundą buvo nustatyta, kad Administratoriaus kreditoriams pateiktai galutinei Įmonės bankroto ataskaitai 2025 m. birželio 10 d. Įmonės kreditorių susirinkimo vienbalsiai buvo pritarta. Be kita ko, nustatyta, kad 2025 m. birželio 13 d. Administratorius pateikė Teismui galutinę Įmonės bankroto ataskaitą, kuri Teismo 2025 m. birželio 26 d. nutartimi buvo patvirtinta. Teismas nurodė, kad Administratoriaus pateikta galutinė Įmonės bankroto ataskaita neprieštarauja Įmonės kreditorių interesams. Atliekant skundo vertinimą nebuvo gauta duomenų apie šios Teismo nutarties apskundimą. Tarnyba nustatė, kad pareiškėjas pateikė Teismui prašymą stabdyti Įmonės pabaigos priėmimo klausimą kol abejonės bus išspręstos, įpareigoti Administratorių pateikti su Įmonės pabaiga susijusius dokumentus – neperduoto turto nurašymo aktus, turto likvidavimo arba perdavimo aktus ir kt. dokumentus, tačiau Teismo 2025 m. liepos 10 d. nutartimi minėtą pareiškėjo prašymą atsisakyta priimti, motyvuojant tuo, kad pareiškėjas nėra Įmonės kreditoriumi ir neturi teisės teikti prašymų Įmonės bankroto byloje. Duomenų apie Teismo 2025 m. liepos 10 d. nutarties apskundimą nebuvo pateikta. Teismo 2025 m. rugpjūčio 19 d. sprendimu (skundo vertinimo dienai neįsiteisėjusiu) Įmonės veikla pripažinta pasibaigusia. Skundo vertinimo metu nebuvo pateikta patvirtinančių duomenų apie Teismo 2025 m. rugpjūčio 19 d. sprendimo apskundimą.

Tarnyba pagrįstai konstatavo, kad Administratoriaus veiksmuose dėl galutinėje Įmonės bankroto ataskaitoje nurodytų duomenų nėra juridinių asmenų nemokumą reglamentuojančių teisės aktų nuostatų pažeidimų požymių, dėl kurių būtų pagrindas pradėti neplaninį Administratoriaus veiklos patikrinimą pagal skunde nurodytas aplinkybes. Atitinkamai, Tarnyba pagrįstai pareiškėjui nurodė, kad Administratoriaus parengtai galutinei Įmonės bankroto ataskaitai kreditorių balsų dauguma pritarė Įmonės kreditorių susirinkimas; jog Teismas, kuriam suteikti įgaliojimai vertinti šią ataskaitą ir joje pateiktus duomenis, ataskaitą patvirtino; kad skundo vertinimo dienai Teismas yra priėmęs sprendimą pripažinti Įmonės veiklą pasibaigusia dėl bankroto ir nenustatyta ginčų dėl galutinės bankroto ataskaitos tvirtinimo. Tarnyba atkreipė pareiškėjo dėmesį į tai, kad jis nėra Įmonės kreditorius, dėl to jo teisėtiems interesams Administratoriaus skundžiami veiksmai dėl galutinėje Įmonės bankroto ataskaitoje nurodytų duomenų įtakos nedaro.

Tarnybos nuomone, veikdama savo kompetencijos ribose ir laikydamasi visų skundo nagrinėjimui taikytinų procedūrų, išsamiai išnagrinėjo pareiškėjo skundą ir pateikė argumentuotą bei motyvuotą sprendimą, pagrįstą teisės aktais ir nustatytais faktais.

Pagal LVAT praktiką tuo atveju, kai skundo priėmimo nagrinėti stadijoje akivaizdu, kad skundžiamas aktas ar veiksmas jokių teisinių pasekmių nesukelia, kad jis negali būti ginčo administraciniame teisme objektu, skundą galima atsisakyti priimti nagrinėti, o skundą priėmus nagrinėti, administracinę bylą nutraukti kaip nepriskirtiną administraciniams teismams, kadangi, nagrinėdamas skundus dėl teisinių pasekmių negalinčių sukelti ir nesukeliančių aktų ar veiksmų, teismas asmens teisių apginti negalėtų, nes net ir skundo tenkinimo atveju, asmens teisių ir pareigų apimtis nepasikeistų, o pats procesas būtų iš esmės beprasmis.

Komisijos posėdyje atsakovo atstovė palaikė atsiliepimo argumentus, prašė skundą atmesti arba bylą nutraukti.

Trečiasis suinteresuotas asmuo atsiliepimo nepateikė.

Skundas atmestinas

Remiantis elektroninėje byloje esančiais dokumentais nustatyta, kad pareiškėjas 2025 m. liepos 21 d. prašymu kreipėsi į Tarnybą dėl Administratoriaus veiksmų. Paaiškino, kad yra suinteresuotas asmuo BUAB bankroto byloje, šios Įmonės akcininkas ir buvęs vadovas, nori pateikti informaciją apie galimai nusikalstamus veiksmus, kuriuos atliko Įmonės Administratorius. Pareiškėjo supratimu, šie veiksmai atitinka Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 228 straipsnio ir kitų straipsnių, susijusių su turto iššvaistymu, požymius.

Pirma, slaptas ir neteisėtas reikalavimo teisių perleidimas pažeidžiant teismo nutartimi nustatytą tvarką. Remiantis Teismo 2024 m. spalio 29 d. nutartimi, Administratorius privalėjo vykdyti reikalavimo teisių, kurių vertė yra 1 654 770 Eur, pardavimą varžytinėse; jei per trejas varžytines reikalavimo teisės lieka neparduotos – šaukti kreditorių susirinkimą dėl tolimesnio reikalavimo teisių pardavimo. Trejos varžytinės neįvyko, turtas nebuvo parduotas iš varžytinių, todėl Administratorius privalėjo šaukti kreditorių susirinkimą ir spręsti klausimą dėl tolesnio didelės vertės turto realizavimo. Kreditorių susirinkimas nebuvo sušauktas, pranešimas pareiškėjui, kaip bankroto byloje dalyvaujančiam suinteresuotam asmeniui, apie kreditorių susirinkimo šaukimą taip pat nesiųstas kaip tai numato JANĮ 45 straipsnio 2 dalis. Administratorius galutinėje bankroto ataskaitoje nurodė, kad turtas (reikalavimo teisės) parduotas 2025 m. balandį, tačiau neatskleidė pirkėjo, kainos ar sutarties sąlygų, t. y. visas aplinkybes nublėpė nuo kreditorių ir suinteresuotų asmenų. Pardavęs didelės vertės įmonės turtą be kreditorių susirinkimo patvirtintos tvarkos, Administratorius viršijo savo įgaliojimus. Kreditoriai ne tik nebuvo informuoti, bet ir neturėjo galimybės priimti sprendimo dėl didelės vertės turto pardavimo būdo, kainos ar pirkėjo. Tokiu būdu buvo pažeista visa įstatymo numatyta procedūra ir iš esmės pažeistos kreditorių teisės. Toks veiksmas yra grubus įstatymų pažeidimas.

Iš Administratoriaus teismui pateiktos galutinės bankroto ataskaitos matyti, kad už reikalavimo teises gauta 1000 Eur, nors reikalavimo teisių vertė viršijo 1,6 mln. Eur. Tai – ne paprastas aplaidumas ar neapsižiūrėjimas, o sąmoningas veikimas prieš įstatymą, kreditorius ir suinteresuotus asmenis, kuris leidžia daryti pagrįstą išvadą, kad Administratorius piktnaudžiavo savo teisėmis ir pareigomis. Tokie veiksmai, kai savavališkai tvarkomas įmonės turtas, sprendimai priimami slapta, pažeidžiant Teismo nutartį, įstatymus ir be kreditorių žinios, yra piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi ir didelės vertės turto iššvaistymas, už kurį numatyta atsakomybė BK 228 straipsnyje. Tai, kad reikalavimo teisių pardavimo faktą Administratorius nublėpė nuo kreditorių ir suinteresuotų asmenų, įrodo ir faktas, jog Teismo baudžiamojoje byloje, kurioje procesinės teisės į civilinį ieškinį, anot Administratoriaus, buvo parduotos balandžio mėn. už 1000 Eurų, Teismo posėdžiuose 2025 m. gegužės 13 d. ir 2025 m. liepos 8 d. reikalavimą toliau (jau neteisėtai) palaikė įmonė ir jos atstovė. Teismui nėra pateikta informacija apie ieškovo teisių perleidimą/perėmimą.

Antra, pareiškėjo manymu, nepagrįsti lėšų pervedimai UAB „T“. Administratorius galutinėje bankroto ataskaitoje nurodo, kad UAB „T“ naudai bankroto procese buvo priteista 39 912,82 Eur, tačiau tai nėra tiesa. Teismas tokios sumos nepriteisė. Įgaliotas asmuo neteisėtai aiškina Teismo 2020 m. balandžio 15 d. nutartį – ja nepriteista pinigų UAB „T“, o tik patvirtintos UAB „T“ administravimo laikotarpiu nuo 2018 m. sausio 17 d. iki 2019 m. lapkričio 6 d. faktinės bankroto administravimo išlaidos, kurios buvo patirtos administruojamos BUAB, o ne UAB „T“. UAB „T“ tuo metu tiesiog administravo įmonę ir turėjo teisę disponuoti įmonės lėšomis, esančiomis banko sąskaitose. Jokios teisės gauti pinigus sau kaip kažkokį atlyginimą ji neturėjo, jokie pinigai UAB „T“ nebuvo priteisti ir neturėjo būti pervesti. Įgaliotas asmuo sutapatina įmonės bankroto administravimo išlaidas su buvusio nemokumo administratoriaus UAB „T“ išlaidomis. UAB „T“, kaip administratorius, turėdamas prieigą prie įmonės banko sąskaitų, atliko pavedimus ne iš savo asmeninės, o būtent įmonės banko sąskaitos. Tačiau įgaliotas asmuo, „apsimesdamas“, kad tie pinigai buvo priteisti UAB „T“, pervedė UAB „T“ 8 267,78 Eur iš įmonės sąskaitos; jis sąmoningai pervedė pinigus buvusiam administratoriui, žinodamas, kad pinigai UAB „T“ net nepriklauso, tuo būdu neteisėtai iššvaistė nurodytą sumą, padarydamas didelę žalą įmonės kreditoriams.

UAB „T“ administravimo laikotarpiu iš įmonės banko sąskaitos su nurodytais tiekėjais pilnai ar iš dalies atsiskaitė, taip pat atliko mokėjimus, kurie Teismo nebuvo pripažinti tinkamomis ir pagrįstomis bankroto administravimo išlaidomis, t. y. 1 900 Eur už teisinę išlaidą, 70,25 UAB „E“, ir 3 200 Eur sau, t. y. UAB „T“. Įgaliotas asmuo, perėmęs įmonės administravimo funkcijas ir visą su įmone susijusią informaciją, aiškiai matė, kad UAB „T“, dar tuo metu kai administravo įmonę, jau buvo sau persivedusi 3 200 Eur (be jokio Teismo patvirtinimo ar teisinio pagrindo) ir atlikusi dar kelis mokėjimus, kurie taip pat Teismo nebuvo pripažinti tinkamomis administravimo išlaidomis: 1 900 Eur už teisinę pagalbą, 70,25 Eur „E“ įmonei, 3200 Eur sau. Tai reiškia, kad įgaliotas asmuo ne tik nesikreipė į Teismą dėl nepagrįstai UAB „T“ išsimokėtų įmonės lėšų susigrąžinimo, bet ir dar kartą papildomai pervedė UAB „T“ naują pinigų sumą – 8 267,78 Eur. UAB „T“ nėra pateikusi jokių

dokumentų, patvirtinančių, kad ji atliko mokėjimus už Įmonę iš savo asmeninės sąskaitos, priešingai, būtent UAB „T“ administravimo laikotarpiu valdė Įmonės banko sąskaitas, kuriose buvo 5 125,72 Eur lėšų pradinis likutis bankroto bylos iškėlimo metu, iš kurių ir buvo dengiami įsipareigojimai nuo 2018 m. sausio 17 d. iki 2019 m. lapkričio 6 d., taip pat UAB „T“ administravimo metu į Įmonės sąskaitas buvo gautos pajamos iš debitorių. Taigi atstatydintas administratorius UAB „T“ įgalioto asmens dėka gavo bent 13 438,03 Eur (8 267,78 Eur + 3200 Eur + 1900 Eur + 70,25 Eur) be teisėto pagrindo.

Trečia, Administratorius savavališkai pasididino sau atlyginimą, viršydamas jam suteiktus įgaliojimus, nes tik kreditorių susirinkimas ir teismas sprendžia dėl atlyginimo bankroto administratoriui dydžio. Dar 2021 m. spalio 7 d. Teismas priėmė nutartį bankroto byloje, kuria patvirtino bankroto administravimo išlaidų sąmatą pagal faktines, pagrįstas išlaidas, tačiau ne daugiau kaip 185 MMA, tame skaičiuje nustatė administratoriaus UAB „A“ atlyginimą – 21 680 Eur. Tačiau įgaliotas asmuo pasiskyrė sau ne 21 680 Eur, bet 24 491,27 Eur (galutinės ataskaitos 1.2 punktas), galimai pasisavino 2 811, 27 Eur.

Ketvirta, iš įgalioto asmens Teismui pateiktų banko išrašų matyti, kad UAB „E“, besiverčiančiai skolų pirkimu, kuri niekada nebuvo Įmonės kreditoriumi, pervesta/paskirstyta 181,82 Eur, mokėjimo paskirtyje nurodant – „pg. RTPS 2024 04 18 Vykd. byla Nr. (duomenys neskelbtini) <...>“. Šis mokėjimas negali būti įtrauktas ar priskirtas prie jokių Įmonės išlaidų, nes UAB „E“ nėra nei kreditorius, nei tiekėjas bankroto procese, ir tik įrodo, kad Administratorius pervedinėja ir skirsto įmonės lėšas su bankrotu nesusijusioms įmonėms. Kitu atveju, jei UAB „E“ yra neteisėtai parduotų reikalavimo teisių įgijėjas, susidaro situacija, kad įgaliotas asmuo iš 1000 Eur už reikalavimo teisių perleidimą, 181,82 Eur iš gautų lėšų grąžina mokėtojui.

Penkta, dėl 36 771,29 Eur bylinėjimosi, sprendimų vykdymo išlaidų. Įmonei patiriant bylinėjimosi išlaidas, įmonės naudai iš atsakovo yra priteisiama tokių išlaidų kompensacija. Jei Įmonė ir patyrė kokias nors bylinėjimosi išlaidas, jos tikrai nebuvo virš trijų dešimčių tūkstančių Eurų dydžio. Jei į šį punktą įtrauktos teisinės paslaugos, jos taip turėtų ir būti užvadintos, bet vėlgi tokia suma už teisines išlaidas yra neprotingai didelė ir duoda pagrindą vertinti, kad per šias „bylinėjimosi išlaidas“ yra iššvaistytos įmonės kreditorių lėšos. Jokių dokumentų, patvirtinančių tokias išlaidas nėra pateikta nei kreditoriams nei teismui, ir jos Kauno apygardos teismo, kaip nustatyta 2021 m. spalio 7 d. nutartyje, nebuvo patvirtintos kaip faktiškai patirtos. Galutinės bankroto ataskaitos 1.2 punkte nurodyta „Bylinėjimosi ir sprendimų vykdymo išlaidos“ 36 771,29 Eur, tačiau su pareiškėju iki šiol nėra atsiskaityta pagal 2022 m. vasario 3 d. teismo sprendimą, kuriuo jam priteista 4 688,75 Eur bylinėjimosi išlaidų atlyginimas (2023 m. kovo 2 d. Teismo vykdomasis raštas Nr. e2-999-555/2021).

Šešta, susipažinus su Administratoriaus Teismui pateiktais dokumentais paaiškėjo, kad Įmonė gavo daugiau pajamų nei Administratorius paskirstė kreditoriams ar išleido bankroto metu. Jokių paaiškinimų ir išlaidas patvirtinančių dokumentų nepateikė, o kai kurie galutinėje ataskaitoje pateikti duomenys – klaidinantys. Galutinėje bankroto ataskaitoje nurodoma, kad išlaidos I-os eilės kreditorių reikalavimams tenkinti – 10 448,29 Eur, II skyriuje jau nurodoma, kad šiai dienai pilnai yra patenkinti I-os eilės kreditorių reikalavimai 24 189,04 Eur sumai. Taigi ataskaitoje yra ženklus 13 740,75 Eur paskirstytų lėšų I eilės kreditoriams skirtumas be jokių paaiškinimų. Toliau nurodoma, kad Įmonė gavo 208 299,05 Eur pajamų, bet toje pačioje ataskaitoje suskaičiavus visas nurodytas išlaidas matyti, kad visos išlaidos sudaro 197 850,76 Eur, t. y. bankroto proceso metu administravimo išlaidų suma sudaro 118 324,02 Eur (sudėjus visas galutinės ataskaitos 1.2 punkte nurodytas sumas), II eilės kreditoriams išlaidos – 67 792,71 Eur; III eilės kreditoriams išlaidos – 11 734,03 Eur. Taigi susidaro 10 448,29 Eur skirtumas, kurį Administratorius galimai pasisavino. Įgaliotas asmuo yra atsakingas ne tik už tinkamą ir teisingą Įmonės bankroto administravimą, bet ir už teisingą dokumentacijos pateikimą kreditoriams ir teismui, o klaidinantį duomenų pateikimą galima būtų traktuoti kaip tikro dokumento suklastojimą siekiant sau naudos. Pagal galutinę bankroto ataskaitą administratorius paskirsto įmonės lėšas. Taigi neteisingų duomenų įrašymas į galutinę ataskaitą turi tiesioginę įtaką kam ir kiek bus paskirstyta įmonės lėšų. Iš galutinės ataskaitos matyti, kad įgaliotas asmuo, galimai turėdamas tikslą iššvaistyti ir/ar pasisavinti įmonės lėšas, įrašė neteisingus duomenis.

Atsižvelgdamas į aukščiau išdėstytas aplinkybes, pareiškėjas Tarnybos prašė įvertinti galimai neteisėtus administratoriaus UAB „A“ ir jos įgalioto asmens veiksmus bei spręsti klausimą dėl nuobaudos skyrimo.

Pareiškėjas skundžia Komisijai ir prašo panaikinti Sprendimą, kuriuo Tarnyba, atsakydama pareiškėjui, informavo, kad įvertinusi skunde nurodytas aplinkybes, Administratoriaus pateiktus dokumentus, padarė išvadą, jog Įmonės turto (reikalavimo teisių) pardavimo procedūros buvo vykdomos ir šis turtas parduotas pagal Įmonės kreditorių susirinkimo ir teismo patvirtintą tvarką. Nebuvo nustatyta, kad dėl minėto turto pardavimo sandorio būtų kilę teisminiai ginčai. Tarnyba paaiškino, kad JANĮ 99 straipsnyje numatyta, kad galutinę bankroto ataskaitą parengia nemokumo administratorius; ataskaitoje turi būti nurodytos šios sumos: bankroto proceso pajamų suma, visų bankroto proceso administravimo išlaidų suma, kreditorių reikalavimams tenkinti skiriamos sumos pagal kreditorių reikalavimų tenkinimo eilę ir etapus; kintamajam atlygiui už bankroto proceso administravimą skiriama suma. Galutinę bankroto ataskaitą pasirašo nemokumo administratorius ir kreditorių susirinkimo pirmininkas, gavęs kreditorių susirinkimo pritarimą; ataskaitą tvirtina teismas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo kreditorių susirinkimo sprendimo apskundimo termino pabaigos, jeigu kreditorių susirinkimo sprendimas nebuvo apskūstas; patvirtinta ataskaita yra pagrindas nemokumo administratoriui atsiskaityti su kreditoriais ir išsimokėti kintamąjį atlygį už bankroto proceso administravimą. JANĮ nuostatos, reglamentuojančios galutinės bankroto ataskaitos rengimą, teikimą ir tvirtinimą, nereikalauja, jog prie jos būtų pridėti šioje ataskaitoje nurodytus duomenis patvirtinantys dokumentai. Šioje situacijoje įvertintina tai, kad Administratoriaus parengtai galutinei Įmonės bankroto ataskaitai kreditorių balsų dauguma pritarė Įmonės kreditorių susirinkimas, tai, kad Teismas, kuriam suteikti įgaliojimai vertinti šią ataskaitą ir joje pateiktus duomenis, ataskaitą patvirtino, tai, kad skundo vertinimo dienai Teismas yra priėmęs sprendimą pripažinti Įmonės veiklą pasibaigusią dėl bankroto ir tai, kad nenustatyta ginčų dėl galutinės bankroto ataskaitos tvirtinimo. Pareiškėjas nėra Įmonės kreditorius, dėl to jo teisėtiems interesams Administratoriaus skundžiami veiksmai dėl galutinėje Įmonės bankroto ataskaitoje nurodytų duomenų įtakos nedaro. Skunde nurodytos aplinkybės nesudaro pagrindo teigti, kad Administratoriaus veiksmuose yra juridinių asmenų nemokumą reglamentuojančių teisės aktų nuostatų pažeidimų požymių, dėl kurių būtų pagrindas pradėti Administratoriaus neplaninį veiklos patikrinimą pagal šiame skunde nurodytas aplinkybes.

Pažymėtina, kad pareiškėjas neginčija, jog nėra Įmonės kreditorius, kaip ir neginčija Sprendime nurodytų aplinkybių, jog galutinę bankroto ataskaitą patvirtino kreditorių susirinkimas ir Teismas, kuris taip pat priėmė sprendimą pripažinti Įmonės veiklą pasibaigusią.

Komisija, pasinaudodama interneto svetainėje www.infolex.lt prieinama teismų sprendimų paieška, taip pat nustatė, jog Lietuvos apeliacinio teismo 2025 m. rugpjūčio 14 d. nutartimi nustatyta, kad pareiškėjas 2025 m. liepos 10 d. kreipėsi į Įmonės bankroto bylą nagrinėjantį Teismą, prašydamas Įmonės pabaigos klausimo sprendimą sustabdyti, kadangi neatlikti visi įstatyme numatyti būtinieji veiksmai; įpareigoti administratorių pateikti su Įmonės pabaiga susijusius dokumentus; išspręsti MB „Extant“ kreditoriaus pateiktą prašymą dėl finansinio reikalavimo patvirtinimo; sumažinti Administratoriaus atlyginimą. Teismas 2025 m. liepos 10 d. nutartimi pareiškėjo prašymą atsisakė priimti, nurodė, kad 2024 m. spalio 29 d. nutartimi išbraukė iš Įmonės kreditorių sąrašo pirmos eilės kreditorių pareiškėją, nutartis įsiteisėjo. Kaip nurodė Lietuvos apeliacinis teismas, pareiškėjas nėra bankrutuojančios įmonės kreditorius, todėl neturi teisės teikti prašymų bankroto byloje. Nei anksčiau galiojęs ĮBI, nei šiuo metu galiojantis JANĮ klausimų, susijusių su trečiųjų asmenų statusu bankroto byloje, specialiai nereglamentuoja, todėl taikytinos bendrosios Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) taisyklės ir tvarka formuojant bankroto bylos subjektų sąrašą. Bankroto bylos dalyviais gali būti tiek asmenys, pateikę ieškinį dėl bankroto bylos iškėlimo, bankrutuojančios įmonės kreditoriai, akcininkai ir kiti suinteresuoti bylos baigtimi asmenys, taip pat asmenys, savo turtu užtikrinę bankrutuojančios įmonės prievolių įvykdymą, tačiau tam jie turi įrodyti pakankamą ir glaudų savo materialinį teisinį ryšį (turtinį suinteresuotumą) su bankroto byla. Viena iš įmonės bankroto iškėlimo sąlygų yra ta, kad įmonės turto nepakanka atsiskaityti su kreditoriais, todėl, paprastai, net ir realizavus visą įmonės turtą lieka kreditorių nepatenkintų finansinių reikalavimų;

jeigu įmonės turto atsiskaityti su kreditoriais pakaktų, nebūtų prasmės kelti bankroto bylos. Taigi apelianto argumentai, kad jis, kaip akcininkas, turi turtinį interesą į tą įmonės turtą, kuris galimai liktų patenkinus visus įmonės kreditorių finansinius reikalavimus, yra sąlyginiai ir hipotetiniai. Akcininkas, įrodinėdamas teisinį suinteresuotumą tuo aspektu, kad jis, kaip įmonės savininkas, pretenduoja į po bankroto likusį įmonės turtą, privalo tai pagrįsti aiškiais įrodymais. Nagrinėjamu atveju pareiškėjas nenurodė argumentų ir aplinkybių, kurios galėtų pagrįsti jo teisinį suinteresuotumą Įmonės bankroto byloje. Vien faktas, kad jis yra Įmonės akcininkas, teisinio suinteresuotumo nagrinėjamoje byloje nepagrindžia. Akcininko siekis pagrįsti savo teisinį suinteresuotumą priklauso nuo faktų, kurių pagrindu nustatoma, kiek akcininko teises ir interesus gali paveikti bankroto procedūros. Apeliacinės instancijos teismas atkreipė dėmesį į tai, kad atskirajame skunde išreiškiama pozicija tam tikrais bankroto proceso eigos klausimais – dėl netinkamo bankroto administravimo išlaidų dydžio, turto pardavimo aktų ir pan. CPK 5 straipsnis garantuoja tik savo pažeistų teisių ir interesų gynybą, tai reiškia, kad asmuo (išskyrus viešojo intereso gynimo funkciją vykdančius subjektus) negali ginti kitų asmenų teisių ir interesų. Tinkamu bankroto išlaidų atlyginimu, teisingu turto paskirstymu yra suinteresuoti Įmonės bankroto byloje dalyvaujantys asmenys – Administratorius, kreditoriai ir kiti subjektai, kurie įtraukti į civilinės bylos nagrinėjimą trečiųjų asmenų teisėmis. Todėl, Lietuvos apeliacinio teismo vertinimu, pareiškėjas, šiuo atveju nedalyvaujdamas byloje jokių procesiniu statusu, neturi teisinio pagrindo ginti trečiųjų asmenų teisių ir interesų Įmonės bankroto byloje.

Pagal ginčo teisinius santykius reglamentuojančio JANĮ 136 straipsnio 1, 3 dalis, priežiūros institucija (Tarnyba), atlikdama nemokumo administratorių veiklos priežiūrą, nustačiusi šio įstatymo ir kitų nemokumo procesą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimų, išskyrus pažeidimus, susijusius su Nemokumo administratorių etikos kodekso laikymusi ir profesinės kvalifikacijos kėlimu, priima sprendimą dėl vieno arba kelių nurodymų ir (arba) poveikio priemonės skyrimo. Jeigu nesilaikoma šiame įstatyme ir kituose nemokumo procesą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų ir (arba) nemokumo administratorius nevykdo nurodymų, nustatytų šio straipsnio 2 dalyje, priežiūros institucija, atsižvelgdama į šio įstatymo 137 straipsnio 1, 2 ir 3 dalių nuostatas, nemokumo administratoriui gali skirti vieną iš šių poveikio priemonių: 1) įspėjimą; 2) teisės būti paskirtam nemokumo administratoriumi administruojant naujų juridinių asmenų nemokumo procesus apribojimą nuo 6 mėnesių iki 2 metų; 3) teisės administruoti nemokumo procesus panaikinimą.

Tarnybos vykdomas patikrinimo procedūras detalizuoja Nemokumo administratorių veiklos patikrinimų taisyklės, patvirtintos Tarnybos direktoriaus 2020 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. V1-86 (toliau – Taisyklės). Pagal Taisyklės, neplaninio administratoriaus veiklos patikrinimo tikslas – įvertinti faktus ar aplinkybes, Tarnybos veiksmus pirmiausiai nukreipiant didžiausios rizikos atvejams šalinti, užkertant kelią naujiems teisės aktų pažeidimams atsirasti, suteikiant administratoriui metodinę pagalbą (29 punktas). Neplaninis patikrinimas Tarnybos vadovo sprendimu *gali būti* atliekamas, be kita ko, Tarnybai gavus asmens pareiškimą ar kitą dokumentą, įskaitant ir anoniminių skundą dėl administratoriaus veiklos, kai įvertinus turimą informaciją kyla įtarimų, kad administratoriaus veikla gali kelti grėsmę teisės normų saugomoms vertybėms (30.2 papunktis). Tarnyba, gavusi prašymą (skundą), jį įvertina ir per 20 darbo dienų nuo jo gavimo priima sprendimą *pradėti ar nepradėti* neplaninį patikrinimą, taikyti kitas priežiūros priemones ir Taisyklių 8 punkte nustatyta tvarka apie priimtą sprendimą informuoja prašymą (skundą) pateikusių asmenį. Tarnybos vadovas prašymą (skundą) vertinančio Tarnybos valstybės tarnautojo (-oju) ar darbuotojo (-oju), dirbančio (-ančių) pagal darbo sutartį, motyvuotu prašymu terminą prašymui (skundui) įvertinti gali pratęsti, bet ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Tarnyba, vertindama prašymą (skundą), turimą informaciją turi teisę kreiptis į administratorių dėl paaiškinimų pateikimo (31, 32 punktai).

Pareiškėjas, kaip minėta, skundu Tarnybos prašė įvertinti neteisėtus Administratoriaus veiksmus bei *spręsti klausimą dėl nuobaudos skyrimo*. Komisija vertina, kad pareiškėjo skundas Tarnybai nėra susijęs su konkrečiai jo pažeistų teisių gynimu, t. y. pareiškėjas, pageidaudamas Administratoriaus veiksmų įvertinimo, iš esmės siekė Administratoriaus nubaudimo, o ne savo galimai pažeistų teisių gynimo. Kaip ne kartą yra išaiškinęs LVAT, atsakomybės (poveikio priemonių) kitam asmeniui taikymas nedarytų įtakos pareiškėjo teisėms ar interesams; tai galėtų

daryti įtaką tik asmeniui, dėl kurio veiksmų buvo atliktas patikrinimas. Jei skundžiamame dokumente nebuvo suformuluota jokių pareiškėjui privalomų nurodymų, elgesio taisyklių, jis pareiškėjui nesukelia jokių teisinių pasekmių ir neturi įtakos jų teisėms bei jų nepažeidžia. Būtent Tarnybos kompetencijai pavesta spręsti, ar administratoriaus vykdoma veikla atitinka teisės aktų reikalavimus, o juos nustatčius – spręsti dėl nurodymo ir (arba) poveikio priemonės skyrimo nemokumo administratoriui ar juridinio asmens vadovui ir (arba) darbuotojui, atsakingam už tikrinamo proceso administravimą. Pagal tokio turinio teisinį reglamentavimą sprendimas, kurį priima Tarnyba, atlikusi bankroto administratoriaus veiklos neplaninį patikrinimą, gali daryti įtaką tik bankroto administratoriaus, o ne kitų asmenų, *inter alia* (liet. be kita ko) skundą padavusių, teisėms ar įstatymų saugomiems interesams, kadangi, atsižvelgiant į tokioje administracinėje procedūroje priimamų sprendimų pobūdį, asmenų, turinčių teisę teikti įmonių bankroto administravimo paslaugas, veiklos priežiūra nėra tiesiogiai skirta asmenų, esančių (ar pageidaujančių būti) įmonių bankroto proceso dalyviais, teisių ir teisėtų interesų gynimui (žr., pvz., LVAT 2018 m. birželio 1 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-910-624/2018, 2018 m. liepos 18 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1205-502/2018, 2018 m. rugsėjo 19 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1451-629/2018, 2020 m. gegužės 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-1933-756/2020, 2025 m. balandžio 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-406-525/2025).

Kaip matyti, šiuo atveju Tarnyba, nagrinėdama pareiškėjo skundą, gavusi Administratoriaus dokumentus vertino, ar yra pakankamas pagrindas Administratoriaus veiklos patikrinimui pradėti, tačiau nenustatė galimų pažeidimų požymių, t. y. nustatė, kad Įmonės turto (reikalavimo teisių) pardavimo procedūros buvo vykdomos ir šis turtas parduotas pagal Įmonės kreditorių susirinkimo ir teismo patvirtintą tvarką (išsamiau nustatytas aplinkybes Tarnyba papildomai paaiškino atsiliepime į pareiškėjo skundą). Taip pat Tarnyba, vertindama skundą, nenustatė, kad Teismo patvirtinta administravimo išlaidų sąmata būtų viršyta, bei skundo nagrinėjimo metu atsižvelgė ir į tai, kad bankroto galutinė ataskaita jau yra patvirtinta kreditorių ir Teismo. Tokiu būdu darytina išvada, kad pareiškėjo teisė gauti atsakymą buvo realizuota tinkamai, Tarnybai jos kompetencijos ribose pateikus savo poziciją dėl skundo ir nusprendus Administratoriaus veiklos patikrinimo nepradėti. Sprendime nėra suformuluotų jokių pareiškėjui privalomų nurodymų, elgesio taisyklių, jam nėra pritaikytos jokios poveikio priemonės, susijusios su jo subjektnių teisių ir laisvių ribojimu ar pareigų nustatymu. Sprendimu pareiškėjo teisės nėra pažeistos, o kitoks jo pageidaujamas jo skundo nagrinėjimo rezultatas (nuobaudos skyrimas) teisinių pasekmių požiūriu pareiškėjui taip pat nebūtų reikšmingas. Tokiu būdu skundas atmetamas visa apimtimi.

Papildomai pažymėtina, jog pareiškėjas, kreipdamasis į Tarnybą, taip pat nurodė, kad nori pateikti informaciją apie galimai nusikalstamus (BK numatytus) veiksmus, kuriuos atliko Įmonės Administratorius. Tačiau Tarnybai teisės aktai nesuteikia kompetencijos vertinti galimai nusikalstamų veiksmų, atitinkamai Tarybos skundžiamas Sprendimas nėra kliūtimi pareiškėjui kreiptis į teisėsaugos institucijas dėl ikiteisminio tyrimo pradėjimo.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkas
Komisijos nariai

Vytautas Kurpuvesas
Edvardas Jucius
Inga Morkvėnienė